

Not:

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-045.02-12609182

30/06/2025

Konu : Görüş (Spor kulüplerinin ruhsatlandırılması hk.)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : a) ... Valiliğinin (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) ... tarihli ve ... sayılı yazısı.

b) Gençlik ve Spor Bakanlığının (Spor Hizmetleri genel Müdürlüğü) 29.11.2024 tarihli ve 9252841 sayılı yazısı.

İlgi (a) yazı ile Bakanlığımıza iletilen ... tarihli ve ... sayılı yazınızda; İlinizde faaliyet gösteren spor kulüplerinin ticari faaliyet göstermeyip sadece üyelerinden bağış aldıkları, herhangi bir oda kaydı yapılmadığı belirtilmiş olup İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğe tabi olup olmadıkları ve oda kaydı olmayan spor kulüplerine işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenip düzenlenemeyeceği hususlarında Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Konuya ilişkin Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğünün ilgi (b) yazısında "*Konu ile ilgili mevzuat hükümleri incelendiğinde;*

22/4/2022 tarihli ve 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) ve (ö) bentlerinin,

"... m) Spor faaliyeti: Bakanlık veya spor federasyonları tarafından düzenlenen ya da izin verilen spor müsabaka ve yarışmaları ile bunların hazırlık ve eğitim çalışmalarını,

...

ö) Spor kulübü: Bakanlık ve spor federasyonlarının faaliyetlerine katılmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran özel hukuk tüzel kişilerini,..." hükmünü,

Aynı Kanunun "Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin gelir ve giderleri" başlıklı 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının,

"(1) Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri, tüzüklerinde veya esas sözleşmelerinde belirtilen amaçlarını ve bu Kanunda yer alan görevlerini gerçekleştirmek için aşağıdaki gelir kaynaklarından yararlanır:

...

d) Sporcu eğitimi, kurs ve benzeri ücretler

...

ğ) Sahibi veya ortağı olduğu şirketler ile işletmelerden elde edilen gelirler..." hükmünü, Kanunun "Uygulanacak hükümler" başlıklı 25 inci maddesinin,

"(1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan konularda spor kulüpleri hakkında 4721 sayılı Kanun 5253 sayılı Kanun; spor anonim şirketleri hakkında ise 6102 sayılı Kanun hükümleri uygulanır. " hükmünü haizdir.

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 56 ncı maddesinin birinci fıkrasında "Dernekler, gerçek veya tüzel en az yedi kişinin kazanç paylaşma dışında belirli ve ortak bir amacı

gerçekleştirmek üzere, bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmek suretiyle oluşturdukları, tüzel kişiliğe sahip kişi topluluklarıdır." hükmü düzenlemiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrası; "Her tacir, ticari işletmenin açıldığı günden itibaren onbeş gün içinde, ticari işletmesini ve seçtiği ticaret unvanını, işletme merkezinin bulunduğu yer ticaret siciline tescil ve ilan ettirir." şeklinde düzenlenmiştir.

Ticaret Sicili Yönetmeliğinin 52, 53 ve 54 üncü maddelerinde "Derneklere Ait Ticari İşletmelerin ticaret siciline kayıt yaptıırma usulü düzenlenmiştir.

5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 9 uncu maddesinde; "Ticaret siciline kayıtlı tacirler ve 5 inci maddeye göre sanayici ve deniz taciri sıfatını haiz tüm gerçek ve tüzel kişiler ile bunların şubeleri ve fabrikaları, bulundukları yerdeki odaya kaydolmak zorundadırlar..." hükmü düzenlenmiştir.

5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrası; "Esnaf ve sanatkarların sicile kayıtları yapılmadıkça, hiçbir şekilde odaya kayıt yapılamaz. Sicile kayıt olan esnaf ve sanatkarlara ait bilgiler sicil tarafından; elektronik ortamda, iş yerlerinin bulunduğu yerdeki, iş yerleri seyyar olanların ikametgâhlarının bulunduğu yerdeki meslek ve sanatları ile ilgili ihtisas odasına; meslek ve sanatları ile ilgili ihtisas odası bulunmayanların bilgileri ise karma odaya kayıt için gönderilir. İlgili oda yönetim kurulu, bu kişilerle ilgili üyelik kararlarını ilk toplantısında alır. " hükmünü,

68 inci maddesinin birinci fıkrası; "Bu Kanun kapsamındaki esnaf ve sanatkarlar, yanlarında çalışanlar hariç, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren durumlarını otuz gün içinde bağlı bulundukları sicile tescil ve Sicil Gazetesinde ilan ettirmekle yükümlüdürler..." hükmünü haizdir.

7405 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesi ile birlikte spor kulüpleri, dernek statüsünden çıkarılarak "kendine özgü özel hukuk tüzel kişiliği" yapısına dönüştürülmüştür. Bunun yanında dernek statüsünden çıkarılan spor kulüplerinin, spor faaliyetlerine katılmak amacıyla kurulacakları düzenlenmiştir. İlgili Kanun kapsamında spor faaliyetleri ise "Bakanlık veya spor federasyonları tarafından düzenlenen ya da izin verilen spor müsabaka ve yarışmaları ile bunların hazırlık ve eğitim çalışmaları" şeklinde tanımlanmıştır.

Spor faaliyetlerine katılmak amacıyla kurulan spor kulüpleri, esas amacı ile tüzüklerinde belirtilen amaçlarını ve 7405 sayılı Kanunda yer alan görevlerini gerçekleştirmek için birtakım gelir kaynaklarından yararlanmaktadır. 7405 sayılı Kanunda "Sahibi veya ortağı olduğu şirketler ile işletmelerden elde edilen gelirler" ile "Sporcu eğitimi, kurs ve benzeri ücretler" spor kulüplerinin yararlanacakları gelir kaynakları arasında sayılmaktadır. Bu kapsamda;

1. Spor kulüplerinin iktisadi işletme kurmalarına yönelik olarak 7405 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatında açık bir ifadeye yer verilmese de Kanunun 19 uncu maddesinde "Sahibi veya ortağı olduğu şirketler ile işletmelerden elde edilen gelirler" in spor kulüplerin gelirleri arasında sayıldığından amaçlarını daha etkin bir şekilde gerçekleştirebilmek için spor kulüplerinin iktisadi işletme işletebilecekleri anlaşılmaktadır. Böylelikle, spor kulüplerinin kendi faaliyetlerini gerçekleştirebilmek adına iktisadi işletme etmesi ve bu şekilde gelir elde etmesi 7405 sayılı Kanunda zımni olarak kabul edilmiştir.

2. Öte yandan, spor kulüplerinin kendi faaliyetlerini gerçekleştirebilmek adına kurmuş olduğu iktisadi işletmenin 6102 sayılı Kanun 11/1 maddesi gereğince ticari işletme sayılması halinde ticari işletmenin 6102 sayılı Kanunun 40/1 maddesi gereğince ticaret siciline tescil ettirilmesi gereklidir. Bu doğrultuda, ticari işletmenin 5174 sayılı Kanun gereğince de ilgili ticaret odasına kaydının yapılması gerekmektedir. Spor kulüplerinin kendi faaliyetlerini gerçekleştirebilmek adına kurmuş olduğu iktisadi işletmenin 6102 sayılı Kanun 11/1 maddesi gereğince esnaf işletmesi sayılması halinde ise 5362 sayılı Kanun gereğince sicile ve esnaf odasına kayıt olması gerekmektedir.

Bu doğrultuda, Bakanlığımıza tescilli spor kulüplerinin yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri kapsamında, iş yeri açarak iktisadi faaliyet yürütebileceği, buna ilişkin şartların 7405 sayılı Kanunun 25 inci maddesi gereğince kıyas yoluyla belirlenerek derneklere uygulanacak hükümler olması gerektiği, iktisadi faaliyet yürüten spor kulüplerinin ilgili tescile ve esnaf/ticaret odasına kayıt olması gerektiği mütalaa olunmaktadır.” şeklindeki değerlendirmelere yer verilmiştir.

Buna göre spor kulüplerince iktisadi işletme kapsamında yürütülecek faaliyetler bakımından dernekler hakkındaki kurallar kıyas yoluyla uygulanacağından; dernek lokalleri dışındaki tesislerin genel hükümlere tabi olduğu ve derneğin iktisadi işletmesi olarak çeşitli faaliyet konularında açılacak iş yerleri için yetkili idarelerden işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınması gerektiğine ilişkin daha önce verilmiş olan Bakanlık (Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü) görüşünün bir örneği ekte gönderilmiş olup bahse konu olay özelinde ilgi (b) yazıda belirtildiği üzere, Gençlik ve Spor Bakanlığına tescilli spor kulüplerinin iş yeri açarak iktisadi faaliyet yürütebileceği, ticari faaliyet yürüten spor kulüplerinin ilgili esnaf/ticaret odasına kayıt olması gerektiği ve spor kulüplerince yürütülen ticari faaliyetlerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik kapsamında işyeri açma ve çalışma ruhsatına tabi olduğu değerlendirilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

Ek: 05.08.2022 Tarihli ve 4248718 Sayılı Yazı